

GAZETA LITERARĂ

Anul IX nr. 4 (411)
28 ianuarie 1962

ORGAN SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R.P.R. 8 pagini 50 bani

Conferința pe țară a scriitorilor

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ la Conferința pe țară a scriitorilor

Dragi tovarăși și prieteni,

Am deosebită plăcere și bucurie de a mă afla în mijlocul reprezentanților de seamă ai literaturii noastre și de a aduce Conferinței pe țară a scriitorilor un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române (*Aplauze furtivoase*).

Dezbaterea acestei Conferințe s-a caracterizat prin spiritul principal, combativitate, tinută înaltă, tratând multilateral problemele creației literare și ale activității Uniunii Scriitorilor. Ele ilustrează viziunea dezvoltare a literaturii noastre în cei 5 ani care despart Conferința actuală de primul Congres al scriitorilor.

În această perioadă, poezia, proza, dramaturgia s-au îmbogățit cu opere valoroase. Inspirată din actualitate, din marea vîntură a poporului, literatura noastră și-a câștigat locul de frunte în literatură. Scriitorii aparținând generațiilor mai vechi și li s-au alăturat numeroase talente tinere, formate în anul revoluției populare.

Insufleteți de căminarea Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român de a făuri opere la nivelul înaltului exigente artistice și ideologice ale partidului și poporului, oamenii de literă și-au lămurit clar patențele creatoare pentru a răspunde cu cinstire așteptărilor și cerințelor muncitorilor de cultură pe care-i are astăzi literatura.

Exemplu de înaltă măiestrie, de dragoste pentru chemarea lor de scriitori, de conștiință patriotică, le este trimis oamenilor de literă opera strălucită reprezentată ai literaturii române clasice și contemporane — Mihail Sadoveanu și Tudor Arghezi (*Aplauze*).

Trăim epoca cea mai bogată în înfăptuiri din istoria țării noastre. În toate domeniile vieții sociale au loc profunde transformări revoluționare. Clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea își consacră în întregime energia și capacitatea lor de creație grandioasei opere de desăvîrșire a construcției socialiste și de creare a condițiilor în vederea trecerii treptate la comunism.

În această etapă istorică de dezvoltare a societății noastre, literaturii îi revine misiunea de mare răspundere de a contribui prin toată forța ei de înfrîurire la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, la făurirea omului nou, a moralei socialiste, a atitudinii noi față de muncă și societate, la înlăturarea din conștiința oamenilor a influențelor ideologice și educației burgheze. Creația literară are menirea de a reflecta puternic avînt al construcției economice și culturale socialiste, schimbările în modul de viață al poporului, de a zugrăvi chipul luminos al muncitorului, al țaranului colectivizat, al intelectualului, de a cultiva în inimile oamenilor mîndria patriotică, îndemnîndu-i la noi fapte eroice pentru triumful celor mai înaintate idei ale timpului nostru, ideile comunismului.

Realitatea noastră este un izvor viu de inspirație pentru făurirea de opere literare la un înalt nivel artistic. Scriitorii noștri cei mai buni își datorează succesele străduinței de a cunoaște mai bine realitatea, de a pătrunde mai adînc în viața interioară

a oamenilor muncii, construcției societății socialiste.

Opere care și-au câștigat locul de frunte în literatura noastră, înfăptuite cu tărie și încredere, nu pot fi scrise din fuga ocazională, ci sînt rezultatul conștiinței adînci, al studiului îndelungat al realității, al unei pasiuni eterne artistice, al muncii de mîngăie a creatorului, pătruns de modestie și exigență față de rezultatele muncii sale.

Lenin spunea că arta aparține poporului, trebuie să pătrundă prin rădăcinile ei cele mai adînci în masile largi ale oamenilor muncii, să fie pe înțelesul lor, iubită și apreciată de ele, să le umerească sentimentele, gîndurile și vînturile.

Nu poate fi realizată mai mare pentru un scriitor al timpurilor noastre decît ca în



Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la tribuna Conferinței pe țară a scriitorilor

opera lui cititorul, făurar al noii orînduirii, să recunoască propria sa viață, gîndurile și năzuințele sale.

Principiile realismului socialist sînt călăuză sigură a scriitorilor noștri în activitatea lor creatoare. Ele deschid scriitorului o perspectivă istorică justă, îl feresc de prezentarea deformată, unilaterală, plată, a fenomenelor vieții, îi dau putința de a înfățișa cu pasiune realitatea în procesul complex al dezvoltării ei, al luptei dintre vechi și nou, al afirmării a ceea ce este nou și înaintat.

Literaturii îi revine un rol de seamă în formarea și educarea tineretului. Tînăra noastră generație are nevoie de opere care înfrunchează idealurile pline de măreție ale epocii noastre, evocînd tradițiile glorioase de luptă ale poporului, ale clasei muncitoare, cultivînd dragostea de patrie, de muncă, năzuința tineretului spre mari înfăptuiri.

Literatura epocii noastre trebuie să însemne și ca măiestrie un mare pas înainte în dezvoltarea și îmbogățirea literaturii noastre.

Continuînd tradițiile marilor înaintași, valorificînd critic moștenirea literară, scriitorii sînt chemați să creeze opere care vor da o nouă strălucire comozorilor limbii noastre.

Tinerii scriitori, urmînd îndemnul fruntașilor scrisului nostru, să se deprindă, în munca grea asupra paginii, să facă „accizie neîntreruptă, pe toată viața” pentru a-și perfecționa măiestria. Criteriul de apreciere al unei opere de artă nu este numărul de pagini, ci mesajul și fondul ei de idei, strălucirea ei artistică.

Armă de luptă pentru o literatură bogată în idei, pentru o măiestrie înaltă a operelor literare, critica — dezvoltînd realizările obținute în ultimii ani — trebuie să manifeste combativitate în tratarea problemelor creației literare. Nu pot ajîri dezvoltării literaturii tendințele de ocultare a problemelor ei arzătoare, subiectivismul, tonul apologetic, cit și pozițiile negacioniste, negativiste, spiritul de grup. Literatura noastră are nevoie de o critică principială, pătrunsă de spiritul de partid, receptivă față de tot ce este valoros și meritoriu și promovă, față de operele care abordează temele realității noastre contemporane.

Critica literară, publicațiile Uniunii Scriitorilor să combată raptura de realitate, de cloacul vieții, încercările stente de cultivare a unei literaturi cu tematică minoră, destinată unui cerc îngust de pretinși rafinați, influențele literaturii decadente și ermetice, refugierea în abstracțiuni nebuloase sau în trecutului îndepărtat, ce se manifestă uneori în poezie.

O sarcină importantă a criticilor și a tinerilor celor ce activează pe tărîmul teoriei și istoriei literare este întocmirea Istoriei Literaturii Române care să întreprindă o analiză riguroasă științifică a bogatului tezaur al literaturii noastre și a etapelor ei de dezvoltare.

Rodnica desfășurare a activității literare depinde într-o însemnată măsură de munca Uniunii Scriitorilor, avînd în centrul preocupărilor ei dezbaterea problemelor fundamentale ale creației literare, continua consolidare a coeziunii tuturor forțelor literaturii pe temelia ideologiei marxist-leniniste, creșterea cu dragoste și atenție a tineretului scriitoricesc.

În operele scriitorilor din țara noastră se reflectă nobilele idei ale luptei pentru salvagardarea omierii de calamitățile unui nou război mondial, pentru consolidarea păcii și colaborării dintre toate popoarele, pentru progres social, caracteristice întregii politici a partidului, a statului nostru (*Aplauze*). În spiritul acestor idei Uniunea Scriitorilor este chemată să dezvolte și în viitor legăturile de prietenie cu scriitorii din țările socialiste, cu scriitorii progresiști din toate țările.

Partidul Muncitoresc Român dă o înaltă prețuire muncii creatoare și activității obștești a scriitorilor patriei noastre, considerîndu-i drept ajutoare ale sale de nădejde în opera mareașă pe care o dăruiește poporul nostru (*Vii aplauze*). Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român vă dorește, dragi tovarăși, noi și însemnate succese în realizarea unor opere de valoare care să îmbogățească patrimoniul literaturii noastre și să contribuie activ la triumful socialismului (*Aplauze puternice, îndelung rețetate*).

Cuvîntul de deschidere al academicianului Tudor Arghezi

Iubiți colegi,

Se cere ca un participant la o adunare să o și deschidă. Mi s-a spus uneori colegial să mi se atribuie mie beneficiul acestui verb banal.

Probabil că din cauză de vîrstă. Vîrstă e un eufemism mai agreabil oarocum al cuvîntului bătrînețe, pe care dicționarul ar trebui să-l elimine din el definitiv. Nu mă refer la dicționarul Academiei.

E greu să scapi de pacostea bătrîneții, dar dacă pîrul albește și sîbrîchăria sporesc, ar fi de dorit să scape toată cea puțin cîndeu. Mișca tineretea stă bătrîneții bine...

De înmulțit cu el însuși, timpul nu se dă o răspîlată durată. De la Conferința precedentă pînă la Conferința de azi, s-a trăit o nouă generație fîcînd de scriitori. Ea nu face de rușine trecutul. Are aproape tot ce-i trebuia — și inspirație, și har, și poezie, și o urează să sune cli mai sus...

Dar unora nici tineretea nu este scutită de vîlmășire... Cînd e prea plină de sine, i se pare că a descoperit sa literatura...

O ofiță năvălitate face ca tineretea să creadă, de pildă, că și dragostea lecape de la al, pe cînd atributele tineretului se aşază în loc, de la Adam încoace, neîntrerupt. Măcar în literatură, năvălitatea juvenilă este necesar să se controleze pe sine, înainte ca să ajungă năvălitate senilă; cîci atunci nu mai ajută nici o tezagie.

Nișcă bătrînețe stă și finereților bine.

Prea-plinul orgoliului de sine și spiritul ridicului trufii nu-i vine bine niciunei vîrste: dedesubtul alutului revărsat mocnește tristul neam... Scăderile umflărilor în pene trebuie scîlăse pe seama acelor sarbezi mijlocați, nici prea tineri, nici prea bătrîni, predispuși să le cultive sterp.

Să ne păzim de hibriditatea corcîită dintre prea multă suficiență și prea puțină puțină — încrezută, scandălăzită și gălăgioasă cu țărăboi, în perpetuu clocoț după tot solul de drepturi, afară de dreptul la datorie, la cuvînt, la modestie și la măsură.

Or se știe că rezultatul unei culturi trebuie să fie tocmai simțul echilibrului și al măsurii.

Iubiți colegi, să nu dăm uitării mai ales că, în statul socialist, Intemeiet de o aprișă și dureroasă, îndelungată luptă, cu suferințe și sînge, generozitatea gingașe a fraților noștri, muncitorilor muncitor grele, cu țarina, cu focul, cu fierul, cu cloacul — din adîncimile pămîntului, din uzine și ateliere, au gălit o grădînă deasupra țării, pentru scriitorii și pentru toți aleși meșteșugurilor de intuiție și subtilitate, de la care el nu ceș dect alt: să lucreze și ele frumos, expresiv, și cu emoție, pentru minglierea ostentivă și sufletului lor.

Trebuie, iubiți colegi, să merițăm cit mai adevărat această luare a minți și această mare bunăvoință.

Iubiți colegi, declar Conferința deschisă și „La mulți ani!”.

Componenta organelor de conducere ale Uniunii Scriitorilor din R. P. Romîna

Conferința pe țară a scriitorilor a ales Comitetul de conducere al Uniunii Scriitorilor format din tovarășii:

- Tudor Arghezi
- Aurel Baranga
- Eugen Barbu
- Ion Bănuș
- Mihai Beniuc
- Geo Bogza
- Demostene Botez
- Ion Brad
- Anton Breitenhofer
- Marcel Breșlașu
- Teofil Bușecan
- Eusebiu Camilar
- George Călinescu
- Oskar Walter Cisek
- Ov. S. Crahmălniceanu
- Mihai Davidoglu
- Lucia Demetrius
- Dan Deșliu
- Eugen Frunză
- V. Em. Galan
- Paul Georgescu
- Ștefan Gheorghiu
- Alecu Ivan Ghilia
- Dumitru Ignea
- Alexandru Jabeleanu
- Kovács György
- Létay Lajos
- Horia Lovinescu
- Aurel Mihale
- Dumitru Mircea
- Francisc Munteanu
- Nagy István
- Șerban Nedelcu
- Vasile Nicorovici
- Mihai Novicov

- Alexandru Oprea
- Ion Pas
- D. Panaitescu-Perpessicou
- Pop Simion
- Titus Popovici
- Marin Preda
- Aurel Rău
- Zaharia Stancu
- Niculae Stoian
- Szűcs András
- Szemplér Ferenc
- Tiberiu Ulan
- Tudor Vianu

În prima sa ședință plenară, comitetul de conducere a ales Biroul Uniunii Scriitorilor, alcătuit din tovarășii:

- Mihai Beniuc — președinte
- Demostene Botez — vicepreședinte
- V. Em. Galan — vicepreședinte
- Eugen Barbu
- Ion Brad
- Marcel Breșlașu
- Lucia Demetrius
- Alecu Ivan Ghilia
- Aurel Mihale
- Ion Pas
- Pop Simion
- Titus Popovici
- Szemplér Ferenc

Biroul Uniunii Scriitorilor a desemnat ca secretari pe tovarășii:

- Ion Brad
- Pop Simion
- Szemplér Ferenc



Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej de vorbă cu acad. Tudor Arghezi la Conferința pe țară a scriitorilor

Citit în paginile 2-3-4:

Darea de seamă a Comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor la Conferința pe țară a scriitorilor prezentată de tovarășul Mihai Beniuc



Lucrările Conferinței pe țară a scriitorilor. Aspect din sală

CONFERINȚA PE ȚARĂ A SCRITORILOR

Darea de seamă a Comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor prezentată de tovarășul Mihai Beniuc

(Urmare din pag. 3)

cient rezolvată: a cunoașterii vieții. Amploarea dezvoltării societății noastre...

căutam, consecvent și îndrăzneț, forme noi de expresie, reclamate de materialul inedit al vieții. Sintem adversarii hotărâți ai tuturor formelor de epigonism literar...

Constituie pentru noi o lecție permanentă de exigență și de muncă, felul cum au muncit și cizelat cu migală de filigranist versul sau replica lor, clasicii literaturii noastre...

Scrisul nostru ne încumabă mari răspunderi. Trebuie să ne perfecționăm armele pentru ca tirul lor să fie sigur, precis, exemplar.

Tindem, la o cit mai înaltă măiestrie a scrisului nostru. Va trebui să

fost promovați numeroși tineri scriitori de talent din regiunile țării, s-a realizat o bună colaborare cu teatrele locale și alte instituții cu caracter cultural.

În ultimii 5 ani, ajutată ideea-proiect de organe de partid, sindicale și de stat, Uniunea Scriitorilor, prin Comisia de îndrumare, a organizat 19 conferințe regionale cu caracter literar și s-a îngrijit de apariția a 42 de culegeri, care însușează semnătura la peste 300 de membri ai cercurilor literare.

Secreteriatul Uniunii n-a muncit în spirit colectiv. În cea mai mare parte a perioadei de după reorganizarea Secretariatului, primul secretar a lucrat mai mult de unul singur.

Frecvente au fost întâlnirile variate ale scriitorilor cu cititorii, inițiate sau sprijinite de Uniune. O activitate culturală susținută s-a desfășurat la Casa Scriitorilor.

Fondul Literar și Biroul drepturilor de autor au sprijinit în tot acest timp, acțiunile Uniunii Scriitorilor, dovăduindu-se niște organe necesare pentru stimularea creației scriitoricești.

Sectorul de relații externe al Uniunii Scriitorilor a desfășurat o activitate bogată și variată, nu numai ca bună gazdă, la primirea oaspeților din străinătate, ci și prin acțiunile de popularizare a literaturii noastre peste hotare.

Conducerea Uniunii Scriitorilor a stabilit în acești ani bune relații de colaborare cu editurile, participând activ la elaborarea și definitivarea planurilor de apariție, acordând un sprijin mai calificat în munca de discutare a manuscriselor, ajutând mai mult ca înainte colegiilor și consiliile editoriale.

În ultimii ani, publicațiile literare au luptat mai consecvent și cu mai multe rezerve pentru actualitate și participare în literatură, pentru întărirea legăturii scriitorilor cu viața. Datorită activității revistelor a fost stimulată creația de schițe și reportaje, s-a accentuat prezența scriitorilor în dezbaterile problemelor politice și ideologice.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Nu o dată, datorită unor fricțiuni neprincipiale, în loc să se analizeze temeinic, cu răspundere, problemele literaturii sau ale Uniunii, înscrise în ordinea de zi, unii membri ai Biroului împingeau discuțiile spre probleme secundare, nesemnificative pentru treburile generale ale vieții literare.

Trebuie subliniat că membrii Biroului s-au ocupat insuficient de secțiile care le-au fost încredințate. Între conducerea Uniunii și diversele ei doue de lucru — reviste, secții, comisii, filiale — legăturile au fost sporadice.

Secreteriatul Uniunii n-a muncit în spirit colectiv. În cea mai mare parte a perioadei de după reorganizarea Secretariatului, primul secretar a lucrat mai mult de unul singur.

Noi, scriitorii, trebuie să fim pe deplin conștienți că statură de preocupări firești pentru propria creație, sintem răspunzători și pentru munca Uniunii, pentru cauza comună a literaturii noastre.

O literatură nu e tare numai prin câteva personalități răsărite — a spus în continuare vorbitorul — ci prin forțele reunite ale tuturor care știu ține cu dibăcie pana în mână și aserter pe hirtie un cuvânt încusit.

Munca Uniunii Scriitorilor și a organelor sale de conducere trebuie să se desfășoare pe deplin și cu semnul principilor pace, simbioză ale muncii colective. Valoarea conducere a Uniunii Scriitorilor va trebui să se concentreze mai mult ca în trecut atenția asupra problemelor de creație, să ajute tot mai mult pe scriitorii în rezolvarea problemelor ce se ridică în activitatea literară a fiecăruia și să descopere mijloace și noi căi de intensificare a legăturii scriitorilor cu realitatea socială.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

De fermitatea și claritatea poziției noastre, delimitată printr-un sigur cuvânt: partinirea, depinde în mare măsură rolul educativ al operelor noastre. Iată de ce în dezbaterile noastre problema cunoașterii actualității nu poate fi desprinsă de definierea altitudinii ce o are scriitorul în fața adevărului vieții.

Nici o operă literară nu se bucură de trănicioare fără să atingă înalte calități artistice. Poate nici un alt domeniu al vieții sociale nu trăiește și mai ales nu durează așa de mult prin calitate ca realizările artei. Iată de ce arta scrisului trebuie să ne preocupe în cel mai înalt grad.

N-am fi cu adevărat fiii epocii în care trăim dacă n-am lua poziție față de marile probleme care frământă astăzi omenirea. Trebuie să afirmăm cu tărie zdrobitoarea superloritate a ideologiei socialiste asupra concepției în descompunere despre lume și viață a burgheziei, a imperialismului, care zdrăbănește mereu armele și ține încă sub călcii popoare și popoare, iar în propriile țări stoarce pînă la istovire viaga celor ce muncesc.

Acestea sînt doar cîteva din problemele care merită să fie în mod deosebit luate de noi în dezbateri, în vederea ogîndirii lor în creația noastră literară.

Discutîndu-le, nu trebuie să pierdem din vedere nici o clipă pe aceea a propriei noastre atitudini de scriitori ai unei țări socialiste. Altă relație colegială dintre noi cit și prestigiul de care trebuie să se bucure în societatea noastră scriitorul merită să fie temeinic dezbătute. Misiunea ce a dat-o partidul scriitorilor, de a realiza o literatură pusă în slujba poporului nostru, constructor al orînduirii socialiste, cinstirea de care ne bucurăm din partea oamenilor muncii, toată grija și încrederea ce ni se acordă, cer din partea noastră au numai multă pricepere în munca destul de grea ce sintem chemați a o duce la îndeplinire, ci și demnitate — bazată pe înalte calități morale și pe o conștiință formată în lupta pentru cele mai frumoase idealuri umanitare, pe care le realizează oamenii muncii.

Va trebui să plecăm de aici cu simțămîntul și cu gîndul că de la noi se așteaptă lucrări literare de mare răsănit, de mare răspundere, — în spațiul să facă să vibreze laima maselor de oameni ai muncii, iar — în timp, — înima generațiilor viitoare. Contemporani activi, iată-o lume

nu fără greutate și primejdii, ai furtării celei mai înalte întrupări a societății omeniei, comunismul, sintem datorii a ne spune în prezent cuvîntul răsănit, care plămînzește, din substanța vie a faptelor, esența neperiutoare a artei și todată, să aducem viitorului mărturie despre ceea ce este adevărul vieții și ceea ce devine realitatea în perspectiva viitorului. Pînă la înălțimea meșteșugului de-a trece durerea și bucuria în cîntec și poveste, avem solia de-a face să retrăiască în cuvînt oameii și faptele lor în deslăsurarea vremii și de a le spori iasulit optimismul în muncă, elaurile creatoare.

Masele de cititori, ai căror număr a crescut nespus de mult în urma revoluției culturale, ne înconjoară cu dragoste, prețuiesc fiecare carte bună. Înspre noi sînt îndreptate privirile milioane de cititori din patria noastră. Cuvîntul nostru, bine cugelat, să cîntărească greu, să se ridice la înălțimea faptelor eroice ale oamenilor muncii. Să ne străduim ca, de sub pana noastră, să iasă opere literare de mare răsănit, de mare răspundere, demne de epoca socialismului și comunismului.

(Text prescurtat)

Lucrările Conferinței pe țară a scriitorilor

Luni dimineață, în sala mică a Palatului R. P. Romîne din București, s-au deschis lucrările Conferinței pe țară a scriitorilor.

La Conferință participă delegații ai scriitorilor și filialelor Uniunii Scriitorilor, numeroși invitați din întreaga țară — scriitori, membri ai cercurilor literare.

La deschiderea lucrărilor Conferinței au asistat tovarășii: Atanase Joja, președintele Academiei R. P. Romîne, I. Murgulescu, ministrul Învățămîntului și Culturii, P. Niculescu-Mizil, șef adjunct al Direcției de propagandă și cultură a C.C. al P.M.R., Constanța Crăciun, adjunct al ministrului Învățămîntului și Culturii, membri ai C.C. al P.M.R., reprezentanți ai unor instituții centrale și organizații obștești, ai altor organizații de creație, reprezentanți ai oamenilor muncii din întreprinderile Capitalei.

La apăsarea călduroasă ale asistenței, acad. Tudor Argeșchi a rostit cuvîntul de deschidere a Conferinței.

Asistența a primit un mesaj de recălegere în memoria marelui scriitor Mihai Beniuc, președintele Uniunii Scriitorilor și a altor scriitori, care au lucrat din viață și în ultimele momente ale existenței sale pentru cauza literară și socială a țării noastre.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

Deși, în acest sens, mai trebuie să muncim cu toată grija pentru ca revistele noastre să devină adevărate tribune ale experienței literare, laboratoare de creație artistică bine orientate, cu adevărat noi și consecvent pătrunse de principiile esteticii marxist-leniniste.

viu, Alexandru Balaci, Dumitru Corbea, Dumitru Igea, Remus Luca, Kovacs György, Mihai Gălța, Vicu Mîndra.

Marți dimineață, au continuat lucrările Conferinței pe țară a scriitorilor.

Sedinta de dimineață a fost prezidată de acad. Zaharia Stancu.

În continuarea discuțiilor cu privire la Darea de seamă a Comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor, la darea de seamă a Comisiei de revizii și asupra modificărilor la Statutul Uniunii Scriitorilor, au luat cuvîntul scriitorii: Demostene Botez, Ion Grigorescu, acad. Tudor Vianu, Euzăbiu Camil. Secretarul Comitetului de partid al scriitorilor „23 August”, Florian Păunescu, a adus marile manciunilor din această mare întreprindere bucovineană. Au urmat la cuvînt scriitorii Alecu Ioan Ghilă și Eugen Barbu.

În a doua parte a ședinței de dimineață, prezidată de scriitorul Marcel Bredașu, au luat cuvîntul scriitorii: Alexandru Andreiș, George Măroșescu, Aurel Barnea, Nicolae Stoian, Alexandru Oprea, Mihnea Gheorghiu.

Sedinta de după-amiază s-a deschis sub prezidiu al scriitorilor Kovacs György. Au luat cuvîntul scriitorii Nagy István, acad. Zaharia Stancu, Ion Marin Sedoreanu, acad. D. Păniulescu-Perpessiciu, Eugen Jekelcanu, Aurel Rău, Paul Gheorgescu.

În a doua parte a ședinței de după-amiază, prezidată de scriitorul Ion Paș, acad. M. Beniuc a dat citire cuvîntului acad. G. Călinescu. La discuții au luat cuvîntul în continuare scriitorii: V. Em. Galan, Anton Breitenhofer, Horia Lovinescu, Dumitru Mircea, Lelay Lajos. A luat apoi cuvîntul Elena Popovici-Mantho, secretar al C.C. al U.T.M.

Sedinta de miercuri dimineață s-a deschis sub prezidiu al scriitorilor Tudor Argeșchi și Ion Paș. În continuarea discuțiilor au luat cuvîntul scriitorii: Lucia Demetrius, A. E. Baconsky, O. W. Cisek, Ov. S. Crohmălniceanu, Alexandru Jekelcanu, Mihai Dragomir, Maria Banuș, Vladimir Colin, Mihai Năstolea, Marcel Bredașu. Au luat de asemenea cuvîntul Vasile Musat, vicepreședinte al C.C.S., și locotenent colonelul Victor Militaru. Cu aceasta, discuțiile au luat sfîrșit.

Lucrările sînt redate la ora 13. La Conferință sosesse tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnăraș, Leonte Răutu. Conducătorii de partid și de stat sînt primiți cu puternice aplauze.

La ședință asistă de asemenea tovarășii A. Joja, I. Murgulescu, P. Niculescu-Mizil, Constanța Crăciun, membri ai C.C. al P.M.R., ai comitetului central și organizații obștești, reprezentanți ai altor organizații de creație.

Intîmpinat cu deosebită căldură de participanți, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej aduce Conferinței scriitorilor salutul C.C. al P.M.R., al

Comitetului de Stat și al guvernului R.P. Romîne.

Scriitorii delegați și numeroși invitați au primit cu mare însuflețire salutul conducerii partidului și statutul nostru. În sală au răsănit îndelung aplauze.

Acad. Mihai Beniuc, care a prezidat ședința, a arătat bucuria scriitorilor, sentimentul de mare cinstire pentru faptul că tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej a adus Conferinței, cuvîntul partidului, îndemnul care să ajute dezvoltarea literaturii noastre, sfatul înțelept care să lumineze calea creației noastre.

„Cred — a spus vorbitorul — că exprim gîndul fiecăruia din noi, poate prea slab spus în cuvintele mele, cînd vorbesc de o simțim noi față de partid, pentru tot ceea ce a făcut pentru noi, pentru tot ceea ce face, pentru tot ceea ce ne ajută să realizăm în creație.

În salutul partidului există un bogat program, idei de mare valoare pentru dezvoltarea literaturii noastre în actuala etapă cînd întregul popor, pe baza hotărîrilor celui de-al III-lea Congres al P.M.R., desfășoară construcția socialismului în țara noastră.

Mulțumirea noastră adevărată față de partid și față de tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej personal nu poate fi adusă, cred eu, decît prin cărți, iar aceste cărți trebuie să fie de o adevărată înaltă calitate, cum se spune în salutul Comitetului Central, ele să contribuie activ la construirea socialismului, la formarea omului nou.”

Sedinta de după-amiază a fost prezidată de scriitorul V. Em. Galan. În cadrul ședinței, delegații la Conferință au aprobat în unanimitate activitatea Comitetului de conducere și Comisiei de revizii ale Uniunii Scriitorilor. Au fost aprobate de asemenea modificările la Statutul Uniunii.

Delegații la Conferință au proclamat în unanimitate ca președinte de onoare al Uniunii Scriitorilor pe academicianul Tudor Argeșchi.

Luînd cuvîntul, academicianul Tudor Argeșchi a mulțumit călduros pentru cinstirea făcută.

În continuare, a avut loc ategeria prin vot secret a Comitetului de conducere și a Comisiei de revizii ale Uniunii Scriitorilor.

La prima sa ședință plenară, Comitetul de conducere a ales Biroul Uniunii Scriitorilor, alcătuit din 13 membri. Președinte al Uniunii Scriitorilor a fost ales academicianul Mihai Beniuc, iar vicepreședinti — Demostene Botez și V. Em. Galan.

În unanimitate, delegații au adoptat hotărîrea Conferinței pe țară a scriitorilor.

(Agerpres)

Munca Uniunii Scriitorilor

Tovarăși,

În direcția legăturii cu marile sarcini ale frontului literar, e important să analizăm cum a activat în ultimii ani Uniunea Scriitorilor.

Bilanțul este, fără îndoială, pozitiv. În desfășurarea muncii Uniunii Scriitorilor, un sprijin deosebit de prețios l-am primit din partea organizației de bază P.M.R. a Uniunii Scriitorilor. Organizarea în acești ani a unor dezbateri de amploare cu privire la orientarea creației — cum a fost cea despre actualitate și partinirea, Constituarea pe țară a scriitorilor tineri, din 1960 — au dus la rezultate rodnice.

Secțiile și comisiile Uniunii Scriitorilor au muncit însă. O discuție pozitivă, ca aceea despre „critica poeziei”, organizată de Comisia de critică împreună cu Secția de poezie, s-a soldat cu afirmarea unui curent de altitudine critică față de poezia inexpresivă. Deosebit de folositoare a fost o constituție de lucru a Comisiei de literatură pentru copii și

tineret. Ar fi fost bine dacă comisia respectivă ar fi perseverat pe acest drum și și-ar fi dus activitatea în spiritul concluziilor judicioase elaborate la constituție. Secția de dramă, în genere activă, a inițiat dezbateri rodnice cu privire la premierele din stagiune, piese alinate în manuscris, piese într-un act etc. Activitatea acestei secții ar fi fost și mai fructuoasă dacă s-ar fi bucurat de sprijinul tuturor autorilor de teatru. Au avut loc acțiuni pozitive ale secțiilor de proză, traduceri, discuții interesante ale Comisiei pentru literatura minorităților naționale. Totuși noi nu ne putem declara satisfăcuți de activitatea secțiilor și comisiilor Uniunii, munca lor, slab controlată de conducerea Uniunii Scriitorilor fiind lipsită de continuitate.

Filialele Uniunii Scriitorilor, care s-au bucurat prea puțin de sprijinul organizatoric efectiv al Uniunii Scriitorilor, au dus totuși o activitate apreciabilă pentru dezvoltarea forțelor literare locale. A fost asigurată apariția regulată a revistelor Uniunii, și

într-un ritm rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

Comitetul Uniunii — activitatea noastră de fiecare zi ne-a arătat-o — s-a intrunit rar, în ședințe nu îndecăjurate de pregătite, în primul rînd din vîna Biroului. În centrul atenției Comitetului de conducere n-au fost aduse totdeauna problemele principale, de orientare a muncii literare, activitatea lui alunecînd uneori în examinarea unor chestiuni literare.

MISIUNEA SCRITORULUI EPOCII NOASTRE



La standul de cărți al bibliotecii din comuna Polovraci, regiunea-Oltena

Luna cărții la sate

La 15 Ianuarie, în satele patriei noastre a fost deschisă „Luna cărții la sate”. Cu prilejul acestui important eveniment...

Interesa prin lege. Cei prinși că posedă sau difuzează o asemenea carte erau condamnați la muncă silnică și chiar la moarte.

Atăzi, cartea pătrunde tot mai mult în viața satelor. În rândurile oamenilor muncii de pe ogoare se trăiește înțelegerea ideii că o carte bună este un prieten prețios...

Despre succesele construcției socialiste în patria noastră vorbește și creșterea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii.

Dar, evident — mai este mult de făcut. Literatura este chemată să-și aducă contribuția în cadrul efortului general de desăvârșire a construcției socialiste.



petrecute pe vremea stăpînirii burghozo-moșierilor! Multe dintre cele mai strălucite creații ale omenirii...

Marile succese ale construcției socialiste pot fi totalizate și relectate și cu mijloace statistice (deci științifice) și pe plan publicistic.

Șerban NEDELCU

CITITORUL DIN BRĂNEȘTI

Autobuzul care te aduce la Brănești străbate o șosea mărginită de marie suprafețe ale câmpiei.

— Măcar de-îi face ceva în seara asta! — zise de-a mai mult răndament, zise pretențios muștăciosul tropâind și lovindu-și unghiul de alături piciorulele în călărie în șosoni noi de pistol.

lume, e frecvență cu devotament. Cartea agrozootehnică e și neobișnuită, desigur, dar interesul brăneștenilor se îndreaptă mai ales către beletristică.

de tractoroare. Pe urmă cîmp, comuna Pantelimon și iar cîmpul întăpezit, încetîșag din regiunea Bucureștilor și pădurile de la Brănești, plină de chieșuri.

— Asta nu se poate rezolva, zise Doi-Metri serios. Așa ies ele din fabrică. Eu am văzut altul care nu semăna cu al nostru nici ca format, nici ca culoare.

— Tot așa făcea la mașini, zise Doi-Metri. — Nu se poate, trebuie să găsească ei un surub sau altceva acolo, zise muștăciosul ferm; neapărat, fiindcă așa nu se mai poate. Mă, spusese muștăciosul întorcîndu-se spre cel de al treilea din grup care făcuse tot timpul și-a ascultase cînd pe el, cînd pe Doi-Metri.

— De ce să treacă el? făcu Doi-Metri. — Fîhîndă e mai deștept, zise muștăciosul. Vaca, de, e vacă: trebuie s-o hrănești după carte.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

— Mă, Doi-Metri, or da drumul la televizor în seara asta? — Nu poți, răspunde Doi-Metri. — Era la atelier foarte înalt, subțire, purta ochelari albi și cojocul furtunilor cu țărînișuri albe de piele vopsită.

AUREL BRAILEANU

„Colectivisti la prajini”

DRUMUL

Dăceau. O acalmie subită se lasă peste încăperea îngustă, ca în zilele neclintite de arșiță, înalțate furtunii. Și nici măcar nu se mișcă din locurile lor, de parcă o baghetă magică li ar fi vântat peste umeri în amonita. Totul coborânda în afară, pe lângă un parc vestit în prag de iarnă, golit de flori, de frunziș, de liane.

Doar o mușcă se zbate îndărătnică în geamul ferestrei, poate nefericită și ea de liniștea cea nefirească; se rotea din când în când pe sub lustra înflorată, își făcea vânt c-o ultimă nădejde, se lovea cu pumnul în sticla lucioasă care-i îngrădea libertatea.

Apoi mai era pendula, un exemplar vechi, rar, cu lennii scriștii și limbi lăbărate, rotunde, fără virfurile indicatoare, dar cu un tic-tac regulat, vioi, trădând mina preceptată a unui străvechi meșter elvețian.

Și un pânjen sus, în colțul odăii, între buranul sobei de teracotă și peretele puțin afumac, lucrind pe furis, în taină, la o pinză fină, elastică, străvezie.

Iar față-n față, ei amindoi, tineri și încurcați, privindu-se în mune, răscolii de așteptare, dornici să găsească o ieșire onorabilă dintr-o mare încurcătură.

Pe marginea patului stătea fata, cu brațele pe genunchi, puțin aplecată înainte, și cum ar fi vrut să se ridice, să umble prin cameră, dar nu mai avea putere s-o facă.

pământul, lumea, toate se contopeau în fericirea de a te vedea, de a te simți alături! Te-am iubit, crede-mă!

— Și-acum?

— Ce-ntrebare, prostu! In-totdeauna mă voi gândi la tine! Hai, de ce nu mă lași să te scot din încurcătură? Mă voi duce la minister, mă voi zbate, voi face orice! Nu se poate să nu găsim două posturi pe undeva, într-o suburbie, poate chiar aici, în oraș! Apoi tot împreună vom fi, noi amândoi, hoinari și fără griji, va-gabonzi prin cinematografe, prin teatre, prin localuri... Vrei!?

— Să fim serioși, George! Aranjamentele nu-mi plac! E un proiect de dezastator... intervenții, protecție, cerșetorie, slugărnice... ca pe timpuri! Ești doar un om serios! Așa te știu și tot așa vreau să mi te păstrez în minte! De ce să ridi alții de tine, să fi umilit de colegi, de prieteni!?

— Mai bine umilit de-ntregul oraș, decât aruncat departe, într-un colț de țară, printre străini! Cine te va înțelege acolo!? Cine te va lua în seamă!? Un mormint în care te îngropi de bunăvoie! Dacă vrei, du-te! Eu n-am să fac nici în rușul capului proștia asta, rămân aici, cu obligațiile mele, cu familia mea...

— Și față de mine ai obligații... Și eu sint familia ta... El o cercetă surprins, amuțit de replica ei tăioasă, răpăcată și fără echivoc. Deci asta era! Ii amintea acum, în ceasul acesta de zbucium, că este legat de ea, că n-are ce face, că trebuie să-și calce pe inimă și s-o urmeze. Incepea să pri-

teba copleșit deși era convins că n-o să cedeze. „Am vreo răspundere față de această femeie? Se întrebă? Nu. Am iubit-o oare cu adevărat? Nu știa, nu găsea nici un răspuns. Adevărul era că totul începuse dintr-o joacă copilărească, nătașă. Se hotărâseră într-o zi să învețe împreună, înaintea marilor examene. Încercaseră întâi la facultate, în bibliotecă, apoi la el acasă, în camera lui, unde poposiseră până seara târziu. Erau atât de aproape, se priveau, să se dea. Pe urmă, cu gesturi furtive, ei o îmbrățișase, sărutându-o pe neașteptate. Lia, surprinsă, ieșise afară fără un cuvânt, însoțită de ea o umbră de drumul învăluit în noaptea. „Nu s-a mai pot veni la tine! Te rostise ea. Sint o fată serioasă, săracă!“ El își pusese fruntea-n pământ, mormăise: „Lă-tă-mă, Liută, te rog! Dar eu te iubesc, nu te voi părăsi niciodată!“ Vom fi mereu împreună, mereu!“

Oprise în drum, o întorse cu obrazul spre el, o sărutase dar nou, apăsat, pe frunte. Apoi dispăruse ca o rălică rușinată în beznă de nepătruns.

— Așa începeu totul, dintr-un sentiment de moment, dintr-un cuvânt aruncat în grabă, dar care pătrunsesse cu-nforare în inima fetei. Și jocul acesta tulburător continuase și mai târziu, apropiindu-i, umidându-i...

— Nu spui nimic!? Ii cercetă Lia.

— Ce să mai spun? Pentru mine e limpede! Nu merg nicăieri... Ințelege-mă! M-am gândit, bine și m-am hotărât. N-am fost și nici nu sint pregătit pentru armura de erou! Ar fi un sacrificiu fără de rost! O jertfă ce trebuie plătită nimănui...

— George, egoismul tău mă mihnește!

Tinărul zimbi răutăcios.

— Mai bine o mihnire acum decât o durere mai târziu! Lia Trifon rămase uluită. Vocea lui purta o undă străină și ciudată. Simți un fior în tot trupul, se ridică.

— Pricep! zise ea copleșită de durere. Nu m-ai iubit, n-ai avut pentru mine nimic, nicicând...

— Dar...

— ...văd, ți-i teamă să fi sincer, să-mi spui! Nu-i nimic, chiar în seara asta voi pleca, te voi lăsa în pace! Da, mă voi duce singură acolo, în satul acela de steapă, printre oamenii care mă așteaptă, care au nevoie de mine...

— Și nețezi cu o mișcare înecată culete rochiei, cănd intrată prin încăperea ce-i devenise străină. Era alina tăcere împrejurilor lor, atita neclintire. Până și mușca aceea neobișnuită renunțase la plânsul periodic, se ascusese într-o casă a perediei de marmură, cu arpișoarele scufiate în zăvelle de soare.

— Și pânjenul își terminase pinza și se retrăsese în colțul urloaiului, ghemuit într-o pindă calmă, răbdătoare.

— Și doar ceasul elvețian, masiv și prafuit, mai bătea fără încetare, cu un ritm sacadat, plin de ecouri prelungi, dar îndepărtate și triste, ca o durere.

— Bine! Timpul va hotărî cine are dreptate! mai zise Lia Trifon, ca trezită dintr-un vis zbuciumat și rău. Cu bine...

Apoi porni dirz spre ușă și mai înainte ca el să-i poată spune ceva, dispăru în stradă, depărțindu-se cu un pas grăbit, demn, curajos, fără să-și mai întoarcă vreo dată privirea.

— Dar alții au plecat și... — Ce-mi pasă mie de alții! Fac pe viteji! Iancu Moiceanu s-a cerut tocmă la Tera Molitor! Enache Udrea se la Sibet, Stoinic Bănică la Turcu Severin... Ii privește, duce-se unde vor! M-am nimic împotriva, li compătimeșc...

— Iar eu îi admir...

— N-ai decit...

— Da, îi admir pentru această hotărîre! Fiecare a lăsat aici, în Bucureștii acesta imens pe cineva, o mamă, un tată, un frate...

— Degeaba, pânjenii au nu mi-l lasă... Vreau să-i ajut!

— Să-i ajuti! Decit asta-i obligația! Dar ce greșiri au ei, de ce anume au nevoie? Tăci! Cui are pensie bună! Mama ta face drojitorie, distigă! De unde arect moty stupid!? Stii bine că nu duce lipsă de nimic, că au tot ce te trebuie! Și sint sănătoși, în putere! Ce nevoie au atunci de tine, cu ce te poți fi de folos! Un cămin te așteaptă, un început de viață, o gospodărie trinitică și ferocă, care se poate clădi și în satul acela departe...

Tăcu. Insufletea îi ridică singele în obraji. George o privea încă fix, încruntat și mut. Se sim-

u știu de ce, dar prietenul meu, pictorul, se așezase cu un genunchi în pământul reavăn, proaspăt răscolii de escavatoare. Copleșit parca de întinderea celor 800 de hectare ale viitorului combinat siderurgic, lăsa vîntul să-i zburde prin părul castaniu, să-i șudiere prin urechi nu știu ce melodie. O fi găsit ceva din polimeroma toamnă, el, pictorul, pe această întindere? Bizar, nimic din ceea ce este toamnă cu multe culori. Cănd era simțiu, pământul era simțiu, iar în depărtări mîriașe și ea simțiu. Prietenul meu se răsucea pe genunchiul așezat în pământul răscolii ca pe un ax. Privea la colosul de oțel, se răsucea cu el, se pleca de parcă arcuri și angrenaje l-ar fi minat aiomă, la comanda „Voronejului“. Am fi ris, eu, poate și alții, dacă n-am fi cunoscut serozitatea prietenului nostru. Cupa escavatorului își înfigea colții de bronzozaur — să zicem așa, modern — să lăbeau pentru o clipă cordele de oțel și cupa mușca cu lăcomie, prințind hăci mari de pământ, înghitind pe nesăturate. Brațul escavatorului se ridică cu o mișcare lină, trasă de tendonele uriașului gileț și întreaga hrană era așezată în cele din urmă în camionul-basculant. Din nou o smucitură către înaltul cerului, parcă pentru a prinde forțele unei să-

băciciuni, din nou colții cupei în pământ, iar tendonele înfînse, roțile învîrtindu-se și un alt camion basculant pleacă cu prada — pământul de prisos de pe șantierul combinatului siderurgic.

Prietenul meu se ridică, aleargă înaintea cupei care tocmai în acele clipe se înalță pentru a-și lua avîntul. Auzim un strigăt. Totul incremeneste.

— Prietenul meu era departe, la 20-30 de metri, lingă lozina uriașă, întinsă și ea pe vreo șase metri. Din usa escavatorului omul strigă supărat:

— Unde te uii? Ei, lasă și acolo am să te ajung!

Pictorul e uluit. Cum? Se vorbește cu el? De ce să-l ajungă și acolo? Se îndreaptă spre escavator la omul care l-a strigat, se recomandă. I se răspunde morocănos:

— Alteț, Nicolae Alteț.

— Imi pare bine, tare bine imi pare, de mult vă priveșc, tare mult aș fi vrut să vă cunosc, spune prietenul meu, pictorul.

— Și mie imi pare bine, ai scăpat cu viață, alădată să nu mă treci pe sub cupă.

— N-am trecut pe sub cupă, am vrut doar să măsoz distanța până la lozincă, să știu dacă în timpul schimbului ai să poți scormoni bucată asta de pământ...

— Am să pot! Pentru asta e pusă acolo lozincă: „îndeplinim planul pe 6 ani!“... Am să pot!

Basculantele, în șir, claxonau nerăbdătoare. Alteț a intrat în cabină, a tras de signal, cupa s-a înfipt, a dinc în pământ, gura bronzozaurului a aruncat prada în basculantele rînduite, odată, încă o dată, de nenumărate alte ori, pînă ce escavatorul „Voronej“ a ajuns la lozincă înfiptă în pământ. S-a oprit, s-a răsucit, a tăcut.

— Hei, pictore, se aude strigătul lui Alteț. Vii la mine la masă? Ia-ți prietenul și vino.

Oamenii sint modesti fără a-și da seama. Pentru ei modestia autentică

Escavatoristul și pictorul

este încă, viața nu s-a terminat! Alteț închină paharul serbind doar puștin din chilimburlu allat în adinecul lui și spune mai hotărît:

— O, Henry, îi știi pe O. Henry? — I-ai citit poate, sigur l-ai citit. Ii știi pe Chasson Charlmers, callul new-yorkez piclitiș, sătul de alina imbulbare; a invitat la masa lui, la ospățul de seară, un vagabond ce-și aștepta rîndul la unul din avizierile de noapte. Vagabondul îi prezentează viața — pentru fiecare priză are o povestire, niciodată însă nu povestise adevărata lui viață. Ospățul era bun, foarte bun, așa că omul șia povestit pentru inilia oară viața lui adevărată. Se numea Plumers, Gerard Plumers. Se știe: era pictor, un pictor mare. Cînd termina un portret și venea litmea să-l vadă, Plumers observa că oamenii își aruncau priviri cu interes atît de repede, noi oamenii. Aș vrea să nu obosim niciodată. Nu trebuie să obosim pînă la terminarea combinatului, completează el.

Pictorul privește la ochii albaștrii lui Alteț, la părul lui cu sclirpii de aur, la culete ce brăzdează lata acestui om de 34 de ani, puștine la pieire. Poate că e drept, la fruntea înaltă, gingădioare, foarte gingădioare, ce se dezmoște din starea asta, o dată cu zîmbetul. Escavatoristul de pe șantierul combinatului zîmbește des și atunci își dezvelește dinții albi, strălucitori, mai cu seamă cînd povesteste amintiri din copilăria lui.

— Eram slugă la unu' de-ji zicea Hitler. Nu, nu te mira. Cliaburul ăsta, de prin părțile Galațului, avea aceiași nume cu ăla de era führer... În ura pentru fasciști am crescut, am cunoscut viața! Că tot Hitler era, chiar dacă-i cliabur de prin părțile noastre.

— „Și astăzi, pictore, vrei să-mi faci portretul...“

— Asta, crede-mă e ceva deosebit... pentru mine... Buun! Ii ridică fețita în brațe, soția lui Alteț îi așează rochia așa cum numai mamele știu să o facă.

— Și vrei să-mi faci un portret... Ii trebuie multă dibăcie, pictore. Eu nu spun că n-ai avea-o. Dimplovivă. Dar îi trebuie multă dibăcie...

Oamenii sint modesti. Alteț e un om modest. Nu înțeleg de ce l-ar trebui prietenul meu pictor mai multă dibăcie în portretul pe care vrea să-l facă. Gîndeam apoi că, oricum, tot-deauna e bine să ai mai multă dibăcie, ca niciodată nu prisoșește, bine ar fi să fie odată și de prisos. Ii intr-un glas întrebăm pe omul ce știa la masă și ridică paharul în cinstea ospătelor săi:

— Pictore îi trebuie dibăcie... Ulte de ce... Cum să spun? Cred că în mine sint mai mulți oameni, toți oamenii pe care l-am cunoscut și de la care am învățat, o mulțime de oameni, bravi, harnici, cinstiți, muncitori. De la fiecare am luat cite ceva, fiecare mi-a dăruit din ce aveau bun. Și, ce să spun? Loc pentru bun

este o trăsătură tot atit de proprie ca și cuta din dreptul buzelor, sau ridurile așezate radial în dreptul ochilor. Nicolae Alteț — decorat cu Ordinul Muncii clasa I-a, este escavatoristul care a înfipt primul cupă „Voronejului“ în cîmpul dintre Mălina și Cătușa, pe șantierul marelui combinat siderurgic de la Galați. Evenimentul s-a petrecut la 17 iulie 1961. De atunci Nicolae Alteț lucrează neîntrerupt cu escavatorul „Voronej“. Doar nici o vorbă de prisos, nici o emoție alta decât cea firească, nici o intonație deosebită a glasului nu se gîleşce în aducerile aminte ale escavatoristului — Partidul ne-a încredințat această cinste — este tot ceea ce spune. Aș vrea doar să muncesc mai mult, mai bine. Păcat că sint zile și nopți, aș vrea să fie doar ziua, păcat că obosesc atît de repede, noi oamenii. Aș vrea să nu obosim niciodată. Nu trebuie să obosim pînă la terminarea combinatului, completează el.

Pictorul privește la ochii albaștrii lui Alteț, la părul lui cu sclirpii de aur, la culete ce brăzdează lata acestui om de 34 de ani, puștine la pieire. Poate că e drept, la fruntea înaltă, gingădioare, foarte gingădioare, ce se dezmoște din starea asta, o dată cu zîmbetul. Escavatoristul de pe șantierul combinatului zîmbește des și atunci își dezvelește dinții albi, strălucitori, mai cu seamă cînd povesteste amintiri din copilăria lui.

— Eram slugă la unu' de-ji zicea Hitler. Nu, nu te mira. Cliaburul ăsta, de prin părțile Galațului, avea aceiași nume cu ăla de era führer... În ura pentru fasciști am crescut, am cunoscut viața! Că tot Hitler era, chiar dacă-i cliabur de prin părțile noastre.

— Alteț, Nicolae Alteț.

— Imi pare bine, tare bine imi pare, de mult vă priveșc, tare mult aș fi vrut să vă cunosc, spune prietenul meu, pictorul.

— Și mie imi pare bine, ai scăpat cu viață, alădată să nu mă treci pe sub cupă.

— N-am trecut pe sub cupă, am vrut doar să măsoz distanța până la lozincă, să știu dacă în timpul schimbului ai să poți scormoni bucată asta de pământ...

— Am să pot! Pentru asta e pusă acolo lozincă: „îndeplinim planul pe 6 ani!“... Am să pot!

Basculantele, în șir, claxonau nerăbdătoare. Alteț a intrat în cabină, a tras de signal, cupa s-a înfipt, a dinc în pământ, gura bronzozaurului a aruncat prada în basculantele rînduite, odată, încă o dată, de nenumărate alte ori, pînă ce escavatorul „Voronej“ a ajuns la lozincă înfiptă în pământ. S-a oprit, s-a răsucit, a tăcut.

— Hei, pictore, se aude strigătul lui Alteț. Vii la mine la masă? Ia-ți prietenul și vino.

Oamenii sint modesti fără a-și da seama. Pentru ei modestia autentică

este încă, viața nu s-a terminat! Alteț închină paharul serbind doar puștin din chilimburlu allat în adinecul lui și spune mai hotărît:

— O, Henry, îi știi pe O. Henry? — I-ai citit poate, sigur l-ai citit. Ii știi pe Chasson Charlmers, callul new-yorkez piclitiș, sătul de alina imbulbare; a invitat la masa lui, la ospățul de seară, un vagabond ce-și aștepta rîndul la unul din avizierile de noapte. Vagabondul îi prezentează viața — pentru fiecare priză are o povestire, niciodată însă nu povestise adevărata lui viață. Ospățul era bun, foarte bun, așa că omul șia povestit pentru inilia oară viața lui adevărată. Se numea Plumers, Gerard Plumers. Se știe: era pictor, un pictor mare. Cînd termina un portret și venea litmea să-l vadă, Plumers observa că oamenii își aruncau priviri cu interes atît de repede, noi oamenii. Aș vrea să nu obosim niciodată. Nu trebuie să obosim pînă la terminarea combinatului, completează el.

Pictorul privește la ochii albaștrii lui Alteț, la părul lui cu sclirpii de aur, la culete ce brăzdează lata acestui om de 34 de ani, puștine la pieire. Poate că e drept, la fruntea înaltă, gingădioare, foarte gingădioare, ce se dezmoște din starea asta, o dată cu zîmbetul. Escavatoristul de pe șantierul combinatului zîmbește des și atunci își dezvelește dinții albi, strălucitori, mai cu seamă cînd povesteste amintiri din copilăria lui.

— Eram slugă la unu' de-ji zicea Hitler. Nu, nu te mira. Cliaburul ăsta, de prin părțile Galațului, avea aceiași nume cu ăla de era führer... În ura pentru fasciști am crescut, am cunoscut viața! Că tot Hitler era, chiar dacă-i cliabur de prin părțile noastre.

— Dar alții au plecat și... — Ce-mi pasă mie de alții! Fac pe viteji! Iancu Moiceanu s-a cerut tocmă la Tera Molitor! Enache Udrea se la Sibet, Stoinic Bănică la Turcu Severin... Ii privește, duce-se unde vor! M-am nimic împotriva, li compătimeșc...

— Iar eu îi admir...

— N-ai decit...

— Da, îi admir pentru această hotărîre! Fiecare a lăsat aici, în Bucureștii acesta imens pe cineva, o mamă, un tată, un frate...

— Degeaba, pânjenii au nu mi-l lasă... Vreau să-i ajut!

— Să-i ajuti! Decit asta-i obligația! Dar ce greșiri au ei, de ce anume au nevoie? Tăci! Cui are pensie bună! Mama ta face drojitorie, distigă! De unde arect moty stupid!? Stii bine că nu duce lipsă de nimic, că au tot ce te trebuie! Și sint sănătoși, în putere! Ce nevoie au atunci de tine, cu ce te poți fi de folos! Un cămin te așteaptă, un început de viață, o gospodărie trinitică și ferocă, care se poate clădi și în satul acela departe...

Tăcu. Insufletea îi ridică singele în obraji. George o privea încă fix, încruntat și mut. Se sim-

u știu de ce, dar prietenul meu, pictorul, se așezase cu un genunchi în pământul reavăn, proaspăt răscolii de escavatoare. Copleșit parca de întinderea celor 800 de hectare ale viitorului combinat siderurgic, lăsa vîntul să-i zburde prin părul castaniu, să-i șudiere prin urechi nu știu ce melodie. O fi găsit ceva din polimeroma toamnă, el, pictorul, pe această întindere? Bizar, nimic din ceea ce este toamnă cu multe culori. Cănd era simțiu, pământul era simțiu, iar în depărtări mîriașe și ea simțiu. Prietenul meu se răsucea pe genunchiul așezat în pământul răscolii ca pe un ax. Privea la colosul de oțel, se răsucea cu el, se pleca de parcă arcuri și angrenaje l-ar fi minat aiomă, la comanda „Voronejului“. Am fi ris, eu, poate și alții, dacă n-am fi cunoscut serozitatea prietenului nostru. Cupa escavatorului își înfigea colții de bronzozaur — să zicem așa, modern — să lăbeau pentru o clipă cordele de oțel și cupa mușca cu lăcomie, prințind hăci mari de pământ, înghitind pe nesăturate. Brațul escavatorului se ridică cu o mișcare lină, trasă de tendonele uriașului gileț și întreaga hrană era așezată în cele din urmă în camionul-basculant. Din nou o smucitură către înaltul cerului, parcă pentru a prinde forțele unei să-

abăciciuni, din nou colții cupei în pământ, iar tendonele înfînse, roțile învîrtindu-se și un alt camion basculant pleacă cu prada — pământul de prisos de pe șantierul combinatului siderurgic.

Prietenul meu se ridică, aleargă înaintea cupei care tocmai în acele clipe se înalță pentru a-și lua avîntul. Auzim un strigăt. Totul incremeneste.

— Prietenul meu era departe, la 20-30 de metri, lingă lozina uriașă, întinsă și ea pe vreo șase metri. Din usa escavatorului omul strigă supărat:

— Unde te uii? Ei, lasă și acolo am să te ajung!

Pictorul e uluit. Cum? Se vorbește cu el? De ce să-l ajungă și acolo? Se îndreaptă spre escavator la omul care l-a strigat, se recomandă. I se răspunde morocănos:

— Alteț, Nicolae Alteț.

— Imi pare bine, tare bine imi pare, de mult vă priveșc, tare mult aș fi vrut să vă cunosc, spune prietenul meu, pictorul.

— Și mie imi pare bine, ai scăpat cu viață, alădată să nu mă treci pe sub cupă.

— N-am trecut pe sub cupă, am vrut doar să măsoz distanța până la lozincă, să știu dacă în timpul schimbului ai să poți scormoni bucată asta de pământ...

— Am să pot! Pentru asta e pusă acolo lozincă: „îndeplinim planul pe 6 ani!“... Am să pot!

Basculantele, în șir, claxonau nerăbdătoare. Alteț a intrat în cabină, a tras de signal, cupa s-a înfipt, a dinc în pământ, gura bronzozaurului a aruncat prada în basculantele rînduite, odată, încă o dată, de nenumărate alte ori, pînă ce escavatorul „Voronej“ a ajuns la lozincă înfiptă în pământ. S-a oprit, s-a răsucit, a tăcut.

— Hei, pictore, se aude strigătul lui Alteț. Vii la mine la masă? Ia-ți prietenul și vino.

Oamenii sint modesti fără a-și da seama. Pentru ei modestia autentică

este încă, viața nu s-a terminat! Alteț închină paharul serbind doar puștin din chilimburlu allat în adinecul lui și spune mai hotărît:

— O, Henry, îi știi pe O. Henry? — I-ai citit poate, sigur l-ai citit. Ii știi pe Chasson Charlmers, callul new-yorkez piclitiș, sătul de alina imbulbare; a invitat la masa lui, la ospățul de seară, un vagabond ce-și aștepta rîndul la unul din avizierile de noapte. Vagabondul îi prezentează viața — pentru fiecare priză are o povestire, niciodată însă nu povestise adevărata lui viață. Ospățul era bun, foarte bun, așa că omul șia povestit pentru inilia oară viața lui adevărată. Se numea Plumers, Gerard Plumers. Se știe: era pictor, un pictor mare. Cînd termina un portret și venea litmea să-l vadă, Plumers observa că oamenii își aruncau priviri cu interes atît de repede, noi oamenii. Aș vrea să nu obosim niciodată. Nu trebuie să obosim pînă la terminarea combinatului, completează el.

Pictorul privește la ochii albaștrii lui Alteț, la părul lui cu sclirpii de aur, la culete ce brăzdează lata acestui om de 34 de ani, puștine la pieire. Poate că e drept, la fruntea înaltă, gingădioare, foarte gingădioare, ce se dezmoște din starea asta, o dată cu zîmbetul. Escavatoristul de pe șantierul combinatului zîmbește des și atunci își dezvelește dinții albi, strălucitori, mai cu seamă cînd povesteste amintiri din copilăria lui.

— Eram slugă la unu' de-ji zicea Hitler. Nu, nu te mira. Cliaburul ăsta, de prin părțile Galațului, avea aceiași nume cu ăla de era führer... În ura pentru fasciști am crescut, am cunoscut viața! Că tot Hitler era, chiar dacă-i cliabur de prin părțile noastre.

— Dar alții au plecat și... — Ce-mi pasă mie de alții! Fac pe viteji! Iancu Moiceanu s-a cerut tocmă la Tera Molitor! Enache Udrea se la Sibet, Stoinic Bănică la Turcu Severin... Ii privește, duce-se unde vor! M-am nimic împotriva, li compătimeșc...

— Iar eu îi admir...

— N-ai decit...

— Da, îi admir pentru această hotărîre! Fiecare a lăsat aici, în Bucureștii acesta imens pe cineva, o mamă, un tată, un frate...

— Degeaba, pânjenii au nu mi-l lasă... Vreau să-i ajut!

— Să-i ajuti! Decit asta-i obligația! Dar ce greșiri au ei, de ce anume au nevoie? Tăci! Cui are pensie bună! Mama ta face drojitorie, distigă! De unde arect moty stupid!? Stii bine că nu duce lipsă de nimic, că au tot ce te trebuie! Și sint sănătoși, în putere! Ce nevoie au atunci de tine, cu ce te poți fi de folos! Un cămin te așteaptă, un început de viață, o gospodărie trinitică și ferocă, care se poate clădi și în satul acela departe...

Tăcu. Insufletea îi ridică singele în obraji. George o privea încă fix, încruntat și mut. Se sim-

u știu de ce, dar prietenul meu, pictorul, se așezase cu un genunchi în pământul reavăn, proaspăt răscolii de escavatoare. Copleșit parca de întinderea celor 800 de hectare ale viitorului combinat siderurgic, lăsa vîntul să-i zburde prin părul castaniu, să-i șudiere prin urechi nu știu ce melodie. O fi găsit ceva din polimeroma toamnă, el, pictorul, pe această întindere? Bizar, nimic din ceea ce este toamnă cu multe culori. Cănd era simțiu, pământul era simțiu, iar în depărtări mîriașe și ea simțiu. Prietenul meu se răsucea pe genunchiul așezat în pământul răscolii ca pe un ax. Privea la colosul de oțel, se răsucea cu el, se pleca de parcă arcuri și angrenaje l-ar fi minat aiomă, la comanda „Voronejului“. Am fi ris, eu, poate și alții, dacă n-am fi cunoscut serozitatea prietenului nostru. Cupa escavatorului își înfigea colții de bronzozaur — să zicem așa, modern — să lăbeau pentru o clipă cordele de oțel și cupa mușca cu lăcomie, prințind hăci mari de pământ, înghitind pe nesăturate. Brațul escavatorului se ridică cu o mișcare lină, trasă de tendonele uriașului gileț și întreaga hrană era așezată în cele din urmă în camionul-basculant. Din nou o smucitură către înaltul cerului, parcă pentru a prinde forțele unei să-

abăciciuni, din nou colții cupei în pământ, iar tendonele înfînse, roțile învîrtindu-se și un alt camion basculant pleacă cu prada — pământul de prisos de pe șantierul combinatului siderurgic.

Prietenul meu se ridică, aleargă înaintea cupei care tocmai în acele clipe se înalță pentru a-și lua avîntul. Auzim un strigăt. Totul incremeneste.

— Prietenul meu era departe, la 20-30 de metri, lingă lozina uriașă, întinsă și ea pe vreo șase metri. Din usa escavatorului omul strigă supărat:

— Unde te uii? Ei, lasă și acolo am să te ajung!

Pictorul e uluit. Cum? Se vorbește cu el? De ce să-l ajungă și acolo? Se îndreaptă spre escavator la omul care l-a strigat, se recomandă. I se răspunde morocănos:

— Alteț, Nicolae Alteț.

— Imi pare bine, tare bine imi pare, de mult vă priveșc, tare mult aș fi vrut să vă cunosc, spune prietenul meu, pictorul.

— Și mie imi pare bine, ai scăpat cu viață, alădată să nu mă treci pe sub cupă.

— N-am trecut pe sub cupă, am vrut doar să măsoz distanța până la lozincă, să știu dacă în timpul schimbului ai să poți scormoni bucată asta de pământ...

— Am să pot! Pentru asta e pusă acolo lozincă: „îndeplinim planul pe 6 ani!“... Am să pot!

Basculantele, în șir, claxonau nerăbdătoare. Alteț a intrat în cabină, a tras de signal, cupa s-a înfipt, a dinc în pământ, gura bronzozaurului a aruncat prada în basculantele rînduite, odată, încă o dată, de nenumărate alte ori, pînă ce escavatorul „Voronej“ a ajuns la lozincă înfiptă în pământ. S-a oprit, s-a răsucit, a tăcut.

— Hei, pictore, se aude strigătul lui Alteț. Vii la mine la masă? Ia-ți prietenul și vino.

Oamenii sint modesti fără a-și da seama. Pentru ei modestia autentică

este încă, viața nu s-a terminat! Alteț închină paharul serbind doar puștin din chilimburlu allat în adinecul lui și spune mai hotărît:

— O, Henry, îi știi pe O. Henry? — I-ai citit poate, sigur l-ai citit. Ii știi pe Chasson Charlmers, callul new-yorkez piclitiș, sătul de alina imbulbare; a invitat la masa lui, la ospățul de seară, un vagabond ce-și aștepta rîndul la unul din avizierile de noapte. Vagabondul îi prezentează viața — pentru fiecare priză are o povestire, niciodată însă nu povestise adevărata lui viață. Ospățul era bun, foarte bun, așa că omul șia povestit pentru inilia oară viața lui adevărată. Se numea Plumers, Gerard Plumers. Se știe: era pictor, un pictor mare. Cînd termina un portret și venea litmea să-l vadă, Plumers observa că oamenii își aruncau priviri cu interes atît de repede, noi oamenii. Aș vrea să nu obosim niciodată. Nu trebuie să obosim pînă la terminarea combinatului, completează el.

Pictorul privește la ochii albaștrii lui Alteț, la părul lui cu sclirpii de aur, la culete ce brăzdează lata acestui om de 34 de ani, puștine la pieire. Poate că e drept, la fruntea înaltă, gingădioare, foarte gingădioare, ce se dezmoște din starea asta, o dată cu zîmbetul. Escavatoristul de pe șantierul combinatului zîmbește des și atunci își dezvelește dinții albi, strălucitori, mai cu seamă cînd povesteste amintiri din copilăria lui.

— Eram slugă la unu' de-ji zicea Hitler. Nu, nu te mira. Cliaburul ăsta, de prin părțile Galațului, avea aceiași nume cu ăla de era führer... În ura pentru fasciști am crescut, am cunoscut viața! Că tot Hitler era, chiar dacă-i cliabur de prin părțile noastre.

STEFAN GHEORGHIU

Intre degetele subțiri și lungi mai deosebită încă hîrtia pe care abia o citise, scrisă cu litere mărunte de mașină, semnata indescifrabil și parafată cu ștampila circulară, roșie ca smeara coaptă; viitorul ei de învățătoare. Părea nehotărîtă, încurcată. Rochia de stambă albastrie, croită larg la gît, după moda zilei, îi reținea umărul umed și lucios, de-o rotunjime perfectă, încălzită de soare. Fata arădea ca o năvălă, în nedreț, trădă în clipa aceea un vădit accent de maturitate prematură și, poate, o notă de frumusețe sălbatecă. O șuviță de păr castaniu îi coborîse ca o umbră străanie pe timpla stîngă. Ochi negri, mari și codati, purtau strălucirea gravă a mii de întrebări tainice, ogîndînd în abisul lor adînc o năvălă intensă, neîmpăcată, dată pe îndelete cu un dușman nevăzut, hain și puternic. Iar bătaia asta cănturnă, pînă de frămîntări necunoscute și macinări interioare, se încheie printr-un răspuns demn și categoric, venit să sfîșie pe neașteptate liniștea de ghiță:

— Nu se poate, George! Nu sint de-aceiași părere cu tine! Trebuie neapărat să ne ducem acolo! Este o datorie a noastră, o cerință a vieții, o obligație indiscutabilă!

De lingă masa ceușie, fixată în șaracacită bizară cocoloșită în mijlocul încăperii — finărul tresări c-o mișcare nervoasă, de silă.

— Ești un copil fără minte, Lia! rostii ei deodată cu glas dur, de stentor. Unde vrei să pornești? E o nebunie oarbă, o calamitate ceea ce vrei să faci! Auzi, Valea Seacă! Ce sat o mai fi și ăsta!?

— Ce fel de oameni or fi trăind în acel pustiu!? Poftim, Dunărea, singura mîngiere! O amăgire romantică într-o sahară plicticoasă, searbădă și apăsoătoare! Și toate din cauza încapătării tale! Nu

CRONICA dramatica

ramaturgia lui Gorki reproduce cu o exactitate de film radiografic anatomia si fiziologia etica a categoriilor sociale mijlocii din Rusia...

in fata nelinistioarelor intrebări: „ce cale sa apuc? ce sa fac?” Protosov e un fanatic al stiintei, o veritabila constiinta de savant...

fuge si de oameni, nu-i vede si, poate, nici nu vrea să-i vadă. Repusul lui ezi („Tu pur și simplu treci pe lângă oameni fără să-i observi”) e perfect justificat.



LIVIU CIULEI (Pavel Feodorovici Protosov)

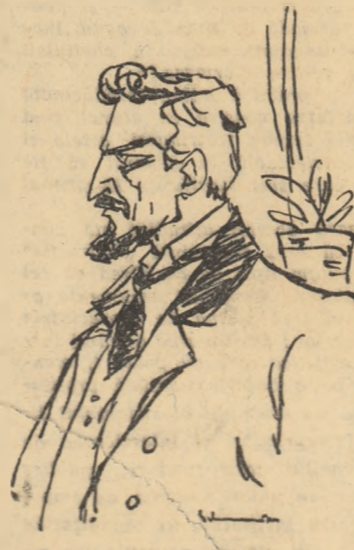
„Copiii soarelui” de MAXIM GORKI

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”

Limitează însă dramaturgia gorkiană exclusiv la studiul fiziologiei morale a micilor burghezi, am nedreptăți laura tragică a pieselor sale...

merge pînă la ruperea tuturor punților către realitate, într-un zbor avîntat dar naiv al gândirii printre imagini ideale create în staniul laborator al iluziei.

spui, ziua-ntrăeag ar trebui să umbli după toți oamenii și să le spun ce se cade și ce nu se cade... Prin ce asta nu-l treaba mea? Ideea că Elena Nikolaevna l-ar putea părăsi îl supără...



GH. OANCEA (Boris Nikolaevici Cepurnoi)

Grupul care-și dă întâlnire în casa lui Pavel Feodorovici Protosov formează — înconștient firește, fără aștep-tări — finalitate a un soi de „colonie” intelectuală de esență a celor care...



VICTOR REBENGHIU (Dmitrii Sergheevici Vaghin)

Dar izolarea lui Protosov nu-i va folosi decât puțin vreme ca scut împotriva realității. Realitatea, cu acea cruzime pe care Protosov a ignorat-o...

care pun pe cea critică asupra micului univers individualist din casa Protosovilor. Boris Cepurnoi, „doctorul de vite”, e un sceptic și un blazat, în vrăjmășie holarică cu lumea...

ȘAPTESPREZECE ZORI ÎN COSMOS

seamă să și eu îi dătoz lui educația mea și primele cunoștințe, căpătate la școală. Primeam rar scrisori de pe front, de la tata... Era înfiorat pentru noi, pentru colhoz, pentru casa noastră...

dar (în minte și acum paltonul ei negru uzat, chipul ei grav, palid, oare albă, lîntii o priveam de departe, nu îndrăzneam să-i vorbesc (imi era teamă să par ridicol), dar apoi nu știu nici eu cum — ea mi-a povestit singură despre părinții ei, despre Le-ninogradul informat și distrus, despre Alai, Atunci dorii și mai încălzai să fac pentru ea ceva mare, eroic, neobșnuit, ca ea să se întorcă cu războiul în casa lor, și să-și regăsească părinții. Uram din toată lumea regimul sever al Casei de copii, din cauza că Lora trebuia să meargă la culcare și să mănince la ore fixe.

Cred că există o lege necreată de se împotrivi pe elevii noi cu lei de lei de însoțiri. Încercarea mea n-a fost dintr-o curiozitate, ci dintr-o dorință de a-i ajuta. La două-trei zile de la venirea mea mi-am dat seama că unul din elevi, îndrăgind de alții, a început să se lege de mine. Mă înghețase pe culcuș, mi-a scos lacrimi în ochi, mi-a pus pe obrazul său... Povești să carăți apă, dar fața mea însingurată l-a speriat pe adversar, care fugi mîncînd pămîntul.



Sigiza Pavlovici Vitte cu soția, Alexandra Mihailovna, și fiica lor, Zefira

Și atunci, o fată, notîndu-se de speriață ce era, îl numi pe „dus-mani” meu... Mă apropii extrem de repede de oameni și nu păstrez supărările, așa că peste trei-patru zile jucam leapa cu „adversarul” meu, iar catrăcea, aproape dispărută astăzi, dovedea că am primit prima lovitură „singeroasă” fără să dau înapoi. După asta nimeni nu s-a mai legat de mine, și participam ca un egal la jocuri.

Cercurile literare n-au apărut în satul nostru din întîmplare. Profesorii școlii noastre, pe lângă organizarea cercului, luau parte la spectacole, antrenîndu-i pe copii și pe vîrstnici. Se montau piese, dramatizări cu teme curente scrise de asemenea de profesori. Multe texte și versuri aparțin poezului local Kulik, pe o poezie a tatalui meu a scris melodia „Cîntec liric din Alai”, cunoscută la noi.

Am văzut o profesoară, Ghen Kostrova, în același timp instructoră superioară de pionieri. Ea m-a chemat la casă: m-a rugat să citesc ceva. Cu un rol în spectacolul ei am citat un cîntec mîndrăsc: „Și roșie valuri ridică balaur pe Marea cea Neagră, lăcută”.

În plină lărmă, când impresiunile se astopteau pe un strat gros de zăpadă, noi lămam să cântăm. Cu patinele însă, leșeam la începutul lărmii, când lărmă se învlecea cu o gheață înfrîngătoare, subțire. Odată, bănuți să îmi pe grotovă! m-am avîntat peste o copăcîșă speriată cu gheață subțire. Gheța pîrîa, se îndoia, — plăcerea era așadar imensă. Mă întorceam, mi-am avînt — și deodată gheța fină ca o lărmă se rupe în bucăți. La aceeași clipă mă dormam în apă pînă la bărbie (din ferice, desăcurăsc larg mîncînd) slîmînd că bănuți să mă atrag tot mai tare în adînc.

sură la demascarea celorlalți, fa critica idealismului protosovian; însă critica lui se exercită de pe pozițiile scepticismului, formă și aceasta, în ultimă analiză, a stăduinii individualiste. Și poate că Cepurnoi, dacă n-ar fi venit într-un contact fatal cu mărunta „colonie” intelectuală, n-ar fi resimțit nici arzătoarea problemă a existenței sale.

Liza înțelege mai bine decât ceilalți resorturile autoamăgîrii, primejdia de departării de oameni. Ea, care a văzut bine cum răbunită era în strărbă, face mereu tentative de apropiere, dar acesta orb în ireal, dar ea însăși e prea slabă și, undeva, prea egoistă, pentru a stăvili individualismul dezlanțuit; și, în fond, cine ar lua în seamă o bolnavă de nervi? „Voi sînteți orbi cu toții!” — strigă îndurerată Liza. „Deschideți ochii: toate preocupările, toate gândurile și sentimentele voastre sînt ca niște flori într-o pădure întinse-coasă, năpădă de putregăi... plină de monștri înspăimîntători...”

S-ar putea deosebi de Liza, Elena Nikolaevna încearcă ale căi de înnoare a legăturilor cu realitatea, dar infirmitatea o erolă totostine, Elena profesează o milă creștinească și universală, un umanitarism filantropic, socotînd că în acest fel se achită ci de cit de datorile față de umanitate: „Doamnelor exolamă ea. Ce milă m-e de toți oamenii... mă doare că toți sînt alți de nepuțință...”

Cu o artă profundă și plină de nuanțe, Gorki a supus critică nu numai niște personaje oarecare, cele care evoluează în această puternică dramă, dar și o întreagă concepție de viață, a denunțat izolarea individualității și consecința acestei izolări, individualismul. A înfășăat în imagini de viață zădărnice, ceea ce, cu clișiva ani mai tîrziu, avea să arate direct, în studiul de care am amîntit, „Destărarea personalității”.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

umanitate (la modul activ și nu protosovian — n.n.), este inertă, conservativă și potrivnică evoluției”. Și: „...ideea socială e singura care poartă în sine existența individuală și care, alimentînd-o cu energia colectivă, îl conferă un sens adînc, creator”.

Dar cum sînt, în realitate, oamenii de care s-au îndepărtat, pe cîli diferite, intelectualii elitaștroniști din „Copiii soarelui”? Sînt frumoi, sînt bîlni, ca în viaținea lui Protosov? Vulgari și cruzi, cum îi vede Cepurnoi? Niște monștri dezlanțuiți ca în cosmarele Lizei? Sau nepuțincoși și singuri, cum socotea Elena Nikolaevna?

Mulțimea care năvăleşte în curtea Protosovilor este și ea o forță înconștientă, oarbă, care dă înapoi în fața unui pistol mînit de o femeie, care nu știe cine-i sînt dușmanii și cum trebuie să lupte cu ei.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

„Destărarea personalității”, înfrîngătoare încercare... Să descoperi, dincolo de înșelămintele laconice, aride chiar, aseruate în tranșă, un cântec de practică studențescă, o întreagă lume vie, de rătăcit și gânduri, semnificate pentru marea noi noastre intelectualități.

steril, ideilor nărodniciste utopist-filan-tropice și concepțiilor tolstoiene ale ndimprării la rău prin violență. Un personaj al piesei, Iacov Troșev, rostește într-un moment critic, cu o ironie deloc ascunsă, o replică edificatoare în acest sens: „Mă plec înaintea violenței... foarte simplu” (De menționat că personajul, ca și Egov de altfel, e în permanență bețut).



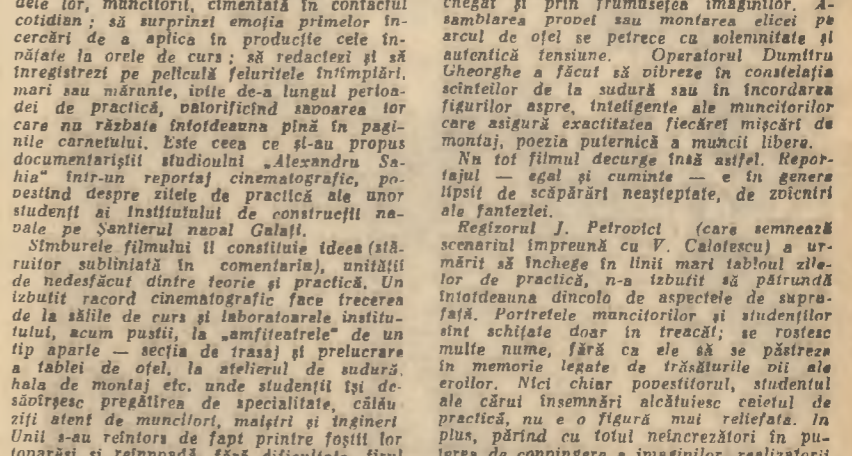
CLODY BERTOLA (Liza)

trebuie să înțelegăm că, probabil, o vor înțelege și unele personaje ale piesei, că singura cale de înlăturare a răului este cea revoluționară, în această constă sensul ultim al dramei „Copiii soarelui”.

Din acest unghi de vedere, absolut toate personajele piesei apar, în lumina contemporaneității, vizate de ascuțitul critic al realismului gorkian.

Dumitru SOLOMON (Continuare în numărul viitor)

SCENE DIN FILMUL „S-A FURAT O BOMBA”



Director: Acad. MARCEL STANCU. Colegiul redacțional: Acad. MIHAI BENUIC, ZARCEL BRESLAU, EUGENIE CADILAR, membru corespondent al Academiei R.P.R., PAUL GEORGESCU (redactor șef), ȘTEFAN GHEORGHIU (redactor șef adjuncț), EUGENIE IEBELEANU, membru corespondent al Academiei R.P.R., ION MIHĂILEANU, V. MINDRA (redactor șef adjuncț), MIHAIL PETROVANU, CICERONI THEODRESCU, ION VITNER

ARTA BUENZĂ SI SACUL CUBAN

ART DUCHWALD despre decadența romanului american

Portugalia, temniță a culturii

venimentele din Angola, unde colonialismul portughez a suferit o grea lovitură...

BROADWAY-UL SI "LIBERTATEA DE CREAȚIE"

"In ultima vreme, - scria recent ziarul "New York Times", - Broadway-ul pune dramaturgilor probleme irealizabile...

IN S. U. A. ARTISTUL ESTE UN CERȘETOR

In articolul "Problema artei intr-o societate industrială" apărut sub semnătura lui Paul Henry Lang...

CINEMATOGRAFIA FRANCEZĂ SUB SEMNUL NEGOTIULUI

Sub titlu de cinema franceză "Parler des hommes", Roger Levesque se ocupă în acest articol de o problemă...

Serviciu divin pe muzică de jazz

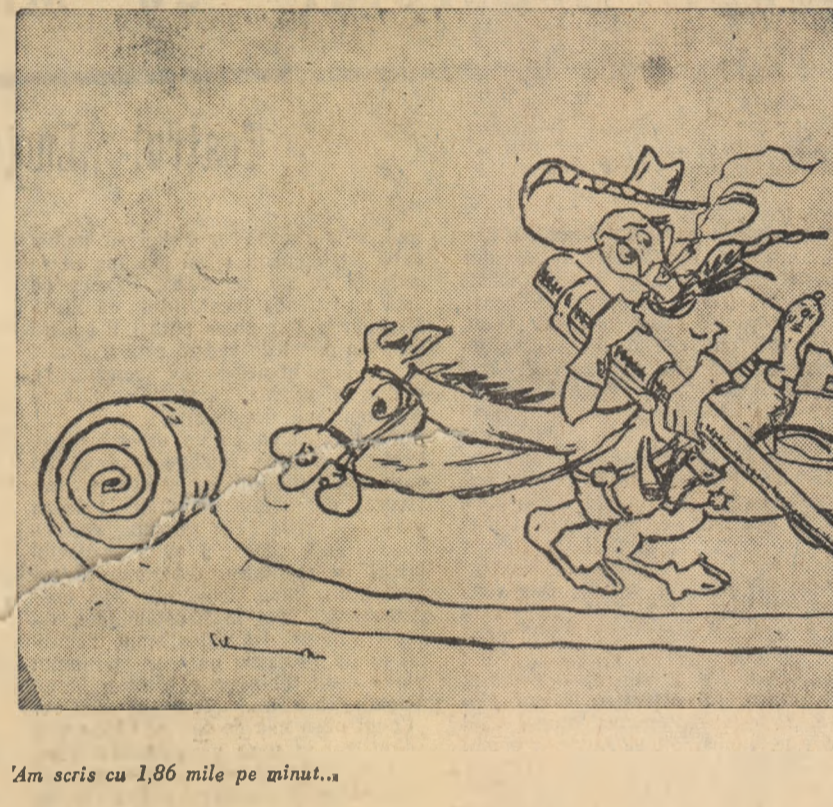
Efectul sporește în mod uluitor dacă organizarea unei premiere de jazz culminează cu un serviciu religios...



După lectura romanelor poliște (S.U.A.)

London, autorul cărților "Cea mai veche confesiune", "Candidatul manciurian" și "Inger furios"...

Condon afirmă că romanul său are 8.878 personaje, dintre care 64 participă la dialoguri...



Am scris cu 1,86 mile pe minut...

Desen de SILVAN

Guenther Zweidrack:

"A doua literatură" a Reich-ului de la Bonn

Germania occidentală are o literatură de un gen cu totul special, despre care se amintesc numai rarori și numai tangențial în suplimentele literare...

susține cea de "doua literatură": puternicele trusturi de edituri și birourile de reclamă, cinematograful, radioul, publicațiile ilustrate...

Misiunea "civilizatoare" a artei americane

Am mai arătat cum prezintă Compania națională de televiziune cea mai simplă vechitură intelectuală...

atunci indicii procentuali cresc: filme din S.U.A. - 31 la sută, "shows" - 37 la sută...

EROTISM SI TORTURI

"Romane negre pe fond tricolor" se intitulă articolul publicat de Gabriel Bostan în săptămânalul "France-Observateur"...

PRACTICA VIOLENȚEI SI ARASISMULUI

Există o industrie specială, - subliniază scriitorul austriac Bruno Frey într-un articol recent publicat...

S-AU INCHIS 400 CINEMATOGRAFE

Numărul spectatorilor din cinematografele britanice, care s-a redus considerabil ultimii ani, a înregistrat o nouă scădere în 1961...